

СЕКЦІЯ 5**СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ЗАСОБИ В ОБЛІКУ, АУДИТІ ТА КОНТРОЛІ****Біленька Анастасія**

Здобувач освітнього ступеня «магістр»

Науковий керівник: **Семенишена Н.В.**

канд. екон. наук, доцент кафедри обліку, оподаткування та технологій

електронного бізнесу,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Мале підприємництво є найважливішою частиною ринкової економіки, без якої неможливий ефективний розвиток економіки країни. Від малого підприємництва багато в чому залежить розвиток здорового конкурентного середовища в економіці, формування системи споживчого виробництва, надання якісних побутових, організаційних і виробничих послуг, створення робочих місць, генерування принципово нових ідей в сферах виробництва, комерції, інновацій. У зв'язку з цим у сучасній фінансовій науці і практиці особливий інтерес представляють питання, пов'язані із здійсненням бухгалтерського обліку на малому підприємстві.

З одного боку, бухгалтерська звітність виступає інформаційною основою для аналізу фінансового стану суб'єкта підприємництва, що дуже важливо для власників, кредиторів, працівників та інших зацікавлених осіб, які беруть або виконують рішення в частині розвитку бізнесу.

Дійсно, законотворча нестабільність та недосконалість деяких документів призводять до виникнення проблем на підприємствах малого бізнесу. Дані проблеми проявляються досить комплексно і зачіпають цілий ряд теоретичних, термінологічних, правових, методичних і технічних аспектів.

Так, на сьогоднішній день існує множинність визначень будь-яких термінів, тобто немає повної єдності в розумінні тих чи інших понять і категорій, що нерідко ставить в тупик підприємців-початківців.

При переході на міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) господарюючі суб'єкти, насамперед, зтикаються зі зміною звичних назв форм бухгалтерської звітності: так, баланс названий звітом про фінансовий стан, звіт про прибутки і збитки - звітом про сукупний дохід, тощо.

Чинні нормативно-правові акти, які регламентують ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва, мають багатоваріантність, а, звідси, виникає проблема вибору ефективної форми організації бухгалтерського обліку та форми подання фінансової звітності.

Фінансова звітність, як набір показників, що характеризують фінансовий стан, результати діяльності і рух грошових коштів, формується на заключному етапі бухгалтерського обліку.

Відповідно до діючого законодавства суб'єкти малого підприємництва (СМП) можуть складати форми фінансової звітності, передбачені НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» або МСФЗ для середніх і малих підприємств. Підприємства, які відповідають кількісним критеріям малого підприємництва, але не відповідають критеріям НП(С)БО 25, складають форми фінансової звітності, передбачені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Принципова відмінність цих стандартів – різний склад форм звітності (табл.1).

Особливості діяльності суб'єктів малого підприємництва потребують спрощення організації обліку і фінансової звітності. В результаті суб'єктам малого підприємництва були запропоновані спрощений план рахунків, проста та спрощена форми бухгалтерського обліку, а при реформуванні податкової системи – спрощений облік доходів і витрат, тільки дві звітні форми – баланс і звіт про фінансові результати у складі фінансового або спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

Форми фінансової звітності СМП

Стандарт	Форми фінансової звітності
П(С)БО 25	Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва
	Спрощений фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва
МСФЗ СМП	Звіт про фінансовий стан
	Звіт про сукупний дохід
	Звіт про зміни у власному капіталі
	Звіт про рух грошових коштів
	Примітки до фінансових звітів
НП(С)БО 1	Звіт про фінансовий стан
	Звіт про сукупний дохід
	Звіт про рух грошових коштів
	Звіт про власний капітал
	Примітки до річної фінансової звітності

Основною відмінністю розроблених пакетів фінансової звітності за НП(С)БО 25 та НП(С)БО 1 є зниження рівня розкриття та деталізації інформації.

Реального спрощення організації обліку і фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва не відбулося: кількість форм і статей звітності зменшена, а формування інформації про елементи звітності відбувається із застосуванням повного пакету П(С)БО.

В міжнародній практиці спрощення організації обліку відбулось на методологічному рівні шляхом зменшення кількості методів оцінки вибуття активів, амортизації необоротних активів, методів обліку активів, зобов'язань, доходів і витрат, скорочення області застосування оцінки активів за справедливою вартістю. Спостерігається єдиний підхід до складу форм фінансової звітності суб'єктів господарювання незалежно від розмірів.

Вдосконалення організаційно-методичних основ фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва може відбуватись за двома сценаріями:

- 1) обов'язковий перехід на МСФЗ для малих і середніх підприємств;
- 2) розробка національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку для суб'єктів малого підприємництва, в якому передбачити реальні переваги спрощення обліку і фінансової звітності.

Спрощення організації обліку і фінансової звітності не повинно вплинути на достовірність, корисність, якість звітної інформації та не обмежувати інформаційні потреби різних користувачів.

Список використаних джерел

1. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих та середніх підприємств (МСФЗ для МСП). URL : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_063
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. №73. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0336-13>.
3. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000 р. №39. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00>
4. Семенишена Н.В., Мельничук Б.В., Жук Н.Л., Стецюк Л.С., Волошина О.В., Метелиця В.М. *Бухгалтерська звітність сільськогосподарських підприємств*. Київ : Видавництво ТОВ «Всеукраїнський інститут права і оцінки», 2014. 84 с.
5. Ковальчук Н.В., Слободян В.Д. Фінансова звітність і міжнародні стандарти. *Аграрна наука – село : збірник наукових праць ПДАТА*. Чернівці : Буковина, 1997. Вип. 3. С. 196–200.